

NOTAT FRÅ PROGRAMSTYRE KNYTT TIL PROGRAMSENSORRAPPORT I FRANSK FOR 2013

Dato for handsaming i programstyret:

5. desember 2013

Kommentarar frå programstyret:

Emneansvarlig for FRAN102, Margery Vibe Skagen, var ikke enig i at pensum var for ambisiøst for bachelornivå. Hun betegnet det som viktig å unngå en instrumentalisering av studiene på bekostning av faglig dybde.

Det var generell enighet med programsensorene i spørsmålet om sammensetningen av emnene FRAN103 og FRAN114, som er faglig fragmenterte. Det ble imidlertid påpekt at emnene er utviklet på grunnlag av praktiske hensyn, og det vil i nærmeste fremtid ikke være formålstjenlig å gjøre noen vesentlige endringer.

Flere i programstyret ga uttrykk for at de skulle gjerne ha sett en mer detaljert rapport enn den som ble levert. Særlig fremkom det ønsker om at de enkelte emnene kunne bli grundigere gjennomgått i fremtidige rapporter.

Fagkoordinator: Øyvind Gjerstad

Dato: 4. februar 2014

Rapport til IF/HF UiB fra Karin Gundersen og Hans Petter Helland, programsensorer for fransk

Vi er oppnevnt som programsensorer for hhv fransk litteratur/kulturkunnskap og fransk språk for perioden 010912 til 310816. Da rapporten inkluderer aspekter som går på tvers av disiplinene, har vi funnet det hensiktsmessig å lage en felles rapport. Rapporten gjelder bachelorprogrammet i fransk og masterprogrammet i fransk, året 2013, men vi har også trukket inn den dokumentasjon fra 2012 som vi har hatt tilgjengelig, og som har vært relevant for vår vurdering.

Vi har i perioden hatt ett besøk på campus, 11. april 2013, der vi møtte lærere og studenter. Til møtet hadde vi fått oversendt diverse dokumenter, så som beskrivelse av studieprogrammene, retningslinjer for programstyre, fagkoordinator og emneansvarlige, diverse referater fra interne møter, emnebeskrivelser, emnerapporter mv.

I rapporten vil vi se på oppbyggingen av programmene og den faglige sammenhengen mellom bachelor og master i fransk, sammenhengen mellom disiplinene, kombinasjoner og struktur i kursene, pensummengde i forhold til normert tid og lærerressurser i forhold til læringsutbytte.

Strukturen i bachelorprogrammet

Programsensorene ser det som positivt at det er en fast struktur i studiet, noe som bidrar til å skape kullfølelse. Det er imidlertid uheldig at studentene kommer til faget først i 2. semester. Uten at vi har noe tallmateriale å vise til, kan det være grunn til å tro at dette påvirker gjennomføringsgraden. Vi oppfordrer programstyret til å vurdere muligheten for å legge inn noen franskfaglige studiepoeng allerede i begynnelsen av første semester.

Kombinasjonsemner

Uten at vi kjenner bakgrunnen for det, konstaterer vi en utstrakt bruk av emner som kombinerer to eller flere disipliner. Eksempler på dette FRAN103 (fransk historie, frankofoni og oversettelse fransk-norsk) og FRAN114 (oversettelse norsk-fransk, fonetikk og samfunnskunnskap). Kombinasjonene kan se noe tilfeldig ut, og viser heller ikke i praksis til noen stor grad av faglig integrering. Det kan se ut som en praktisk-administrativ ordning som vi kunne tenke oss en faglig begrunnelse for.

Pensummengde / tid

Det gjelder særlig litteraturemnene at pensum virker svært omfangsrikt tatt i betraktning tiden studentene har på gjennomføringen av dem. For eksempel FRA105, som bare er på 5 studiepoeng, omfatter to hele verk hvorav et drama fra 17. århundre, som Racines *Phèdre*, og en roman fra det 20. i tillegg til diverse kortere tekster herunder lyrikk. Bare *Phèdre* i seg selv kunne nesten vært nok. Også FRA102, riktignok på 15 studiepoeng, virker for ambisiøst på dette nivået (bachelor). Studentene skal jo også lese tekstene i original, bl.a. et krevende verk som *Madame Bovary*, og et halvt semester må bli knapp tid hvis ikke de allerede har god beherskelse av fransk.

Lærerressurser / læringsutbytte

Ut fra rapporter om franskfaget kan vi notere en positiv utvikling når det gjelder studenttall på alle nivåer. I lys av dette kan bemanningssituasjonen se prekær ut, selv om seksjonen er blitt tilført en stilling i fransk lingvistik i 2013 som erstatning for avgang. Det er dessuten uholdbart at man i fransk litteratur på masternivå mangler lærerressurser til å veilede og gi forskningsbasert undervisning i tilfredsstillende omfang. Programsensorene vil understreke viktigheten av en viss grunnbemanning dersom man skal tilby utdanning i alle disipliner ikke bare på bachelor, men også masternivå.

Grunnlaget for opptak til mastergraden og overordnet profil

Programsensorene har sett nærmere på de 90 studiepoengene som utgjør opptaksgrunnlaget for mastergraden. Det virker som faglig balansert at fransk utgjør halvparten av bachelorstudiet, kombinert med 60 frie poeng og 30 exphil/exfac. Vi merker oss at kulturkunnskapen i praksis fungerer som en støttdisiplin, og at det er obligatorisk fordypning både i språk og i litteratur. Gjennomgående fokus på oversettelsesdisiplinen gir franskstudiet i Bergen en særskilt profilering. Likevel anbefaler vi at de enkelte komponentenes plass tydeliggjøres i studiestrukturen, og ikke nødvendigvis slik at hvert emne har sin lille oversetterbit.

Oppbygging av mastergraden

Franskseksjonen viser evne og vilje til samarbeid nasjonalt og internasjonalt. Eksempler på dette er SAK-samarbeidet som nå er etablert med NTNU, som FRAN305 ("Teoretiske retninger i språk- og litteraturvitenskap etter 1900"), OFNEC-samarbeidet og en forpliktende samarbeidsavtale med Kamerun, som har ført til god studentrekruttering og faglig berikelse for begge parter, blant annet i form av fire PhD-grader i tidsrommet 2010–2012.

Programsensorene vil likevel understreke at det må være et stabilt og godt rekrutteringsgrunnlag helt fra bachelornivå av, for at faget skal kunne utvikle seg på lengre

sikt. Når det gjelder selve oppbyggingen, vil vi anbefale at det opprettes et 15 poengs emne i masteroppgaveskriving som omhandler valg av metode og teori, etablering av bibliografi, samt kapitelskriving som legges frem i plenum. Når det gjelder den integrerte lektorutdanningen, vil programsensorene oppfordre fagmiljøet til å foreta en grundig gjennomgang av innhold og oppbygging, for på den måten å sikre kvaliteten på de enkelte emnene, og klargjøre sammenhengen mellom den praktiske og teoretiske komponenten av didaktikkfaget.

Studentperspektiver

Vi hadde et meget nyttig møte med studentene under vårt besøk på campus i april. Gjennomgående var studentene godt fornøyd med sitt valg av fag. Imidlertid påpekte de et forbedringspotensial på flere punkter: 1) mål og vurderingskriterier for oversettelsesstudiet; 2) i emner med stor pensummengde som FRAN102 ville de heller gått i dybden på hvert verk og lært å sette det i en tydeligere litteraturhistorisk sammenheng; 3) tydeliggjøring av sammenhengen i kombinasjonsemnene; 4) begynne med fransk allerede i 1. semester; 5) gjennomgå eksamensformer i flere av emnene, for eksempel FRAN103 der det er muntlig eksamen med 15 minutters forberedelse; 6) sikre koblingen mellom teori og praksis i didaktikkfaget.

Oslo, 28.10.13

Karin Gundersen
Professor i fransk litteratur
Universitetet i Oslo

Hans Petter Helland
Professor i fransk språk
Universitetet i Oslo